

Popis mednarodnih in nacionalnih predpisov in smernic ter nacionalnih zakonskih predpisov, podzakonskih dokumentov in drugih dokumentov, ki spodbujajo dostopnost

Mednarodni predpisi in smernice:

Accessibility Guidelines for Public Libraries. (2017). Celia. Dostopno na:

https://www.celia.fi/wp-content/uploads/2017/12/guidelines-for-accessiblelibraries_muok.pdf

Accessibility requirements for ICT products and services; dostopno na:

https://www.etsi.org/deliver/etsi_en/301500_301599/301549/03.02.01_60/en_301549v030201p.pdf

Accessible Rich Internet Applications (WAI-ARIA) 1.2. Dostopno na:

<https://www.w3.org/TR/wai-aria-1.2/>

Accessibility Guidelines for Public Libraries. Dostopno na: https://www.celia.fi/wp-content/uploads/2017/12/guidelines-for-accessible-libraries_muok.pdf

Canadian guidelines on library and information services for older adults. (2002).

Canadian Library Association. <http://cfla-fcab.ca/en/guidelines-and-position-papers/canadian-guidelines-on-library-and-information-services-for-older-adults/>

Culture for All symbol bank. [citirano: 2023-01-06]. Dostopno na:

https://www.kulttuuriakaikille.fi/accessibility_symbols_for_communication_culture_for_all_symbol_bank

DIREKTIVA (EU) 2019/882 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve. Dostopno na: [Direktiva \(EU\) 2019/ Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve \(europa.eu\)](#)

[Direktiva \(EU\) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja \(UL L 327, 2.12.2016, str. 1\)](#)

Easy Language – Plain Language – Easy Language Plus : Balancing Comprehensibility and Acceptability. [citirano: 2022- 12-21]. Dostopno na:

<https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/42089/Easy%20Language%20%e2%80%93%20Plain%20Language%20%e2%80%93%20Easy%20Language%20Plus.pdf?sequence=5&isAllowed=y>

Europska norma za digitalnu pristupačnost EN 301 549 (European standard for digital accessibility) [citirano: 2023-01-10]. Dostopno na: <https://www.deque.com/en-301-549-compliance>

Glasgowska deklaracija o knjižnicah, informacijskih storitvah in intelektualni svobodi. (2002). Knjižničarske novice, 12(10), 29–30.

Guidelines for library and information services to older adults. (2008). Reference & User Services Quarterly, 48(2), 209–212.

<https://journals.ala.org/index.php/rusq/article/viewFile/3692/4026>

Guidelines for library service to older adults. (1987). RQ, 26(4), 444–447.

Irval, B. in Nielsen, G. S. (2015). Smernice za dostop do knjižnic za uporabnike z oviranostmi - kontrolni seznam. Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.

Helsinki for All - Accessible symbols. [citirano: 2023-01-06]. Dostopno na:

<https://helsinkikaikille.hel.fi/en/accessibility-information-and-services/accessible-symbols/> IFLA

IFLA Building an Accessible Library and Workplace – Practical Do's, Don'ts, and Best Practices. Dostopno na: <https://repository.ifla.org/rest/api/core/bitstreams/e395f0d9-9078-49e2-b408-4934944ba104/content>

IFLA Guidelines for Displaced Persons. Dostopno na:

<https://repository.ifla.org/rest/api/core/bitstreams/12cf1cfb-e017-4a5f-8073-17ab3a4c09b7/content>

IFLA Guidelines for Inclusive Library Services for Persons with Print Disabilities.

Dostopno na: <https://repository.ifla.org/rest/api/core/bitstreams/bd85c957-2ad2-4be5-a08e-8cb0c8740de3/content>

IFLA Guidelines for Library Services to Persons with Dyslexia – Best practice. Dostopno na: <https://www.ifla.org/g/lsn/guidelines-for-library-services-to-persons-with-dyslexia-best-practice/>

IFLA Guidelines for Library Services to Persons with Dyslexia – Knowledge base.

Dostopno na: <https://www.ifla.org/g/lsn/guidelines-for-library-services-to-persons-with-dyslexia-knowledge-base/>

IFLA Guidelines for Library Services to Persons with Dementia / Helle Arendrup

Mortensen and Gyda Skat Nielsen. The Hague, IFLA Headquarters, 2007. Dostopno na: <https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/hq/publications/professional-report/104.pdf>

IFLA Guidelines for Making Libraries Accessible for People with Disabilities. Dostopno na:

<https://repository.ifla.org/rest/api/core/bitstreams/5fc79fcf-94b1-442b-b43d-09f7f322f4f1/content>

IFLA Public Library Service Guidelines. Dostopno na:

<https://repository.ifla.org/bitstream/123456789/988/2/ifla-publication-series-147.pdf>

IFLA Smernice za dostop do knjižnic za uporabnike z oviranostmi. Dostopno na:
https://www.zbds-zveza.si/wp-content/uploads/publikacije/Smer_arh.pdf

IFLA-UNESCO Public Library Manifesto 2022. Dostopno na:
<https://repository.ifla.org/bitstream/123456789/2006/1/IFLA-UNESCO%20Public%20Library%20Manifesto%202022.pdf>

International Plain Language Federation. Plain Language Definitions. Dostopno na:
<https://www.iplfederation.org/plain-language/>

Joseph, M. (2006). Active, engaged, valued: older people and NSW public libraries. State Library of New South Wales.

https://www.sl.nsw.gov.au/sites/default/files/active_engaged_valued.pdf

Knjižnice za slepe v informacijski dobi : razvojne smernice / Libraries for the blind in the information age : guidelines for development. [citirano: 2022- 12-21]. Dostopno na:
https://www.kss-ess.si/wp-content/uploads/2014/03/Knjiznice-za-slepe-v-informacijski-dobi_IFLA.pdf

Making your service accessible: an introduction; dostopno na:
<https://www.gov.uk/service-manual/helping-people-to-use-your-service/making-your-service-accessible-an-introduction>

Marrakesh Monitoring Report 2026. Dostopno na:
<https://repository.ifla.org/rest/api/core/bitstreams/b37d47c4-3860-46e0-b805-37619d6dbcc3/content>

Marrakesh Treaty to facilitate access to published works for persons who are blind, visually impaired, or otherwise print disabled; dostopno na:
<https://www.wipo.int/wipolex/en/text/301019>

Mobile Library Guidelines. IFLA Professional Reports; No. 123.

<https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/hq/publications/professional-report/123.pdf>

Mobile Accessibility Guidelines; dostopno na:
<https://www.bbc.co.uk/accessibility/forproducts/guides/mobile/>

Library Services to People with Special Needs Section - Glossary of Terms and Definitions. Panella, Nancy Mary and IFLA Standing Committee, 2009
<https://repository.ifla.org/bitstream/123456789/633/1/ifla-professional-reports-nr-117-en.pdf>

Resources. (b. d.). IFLA. <https://www.ifla.org/resources/>

Guidelines for Library Services to Deaf People. John Michael Day (ur.). IFLA Headquarters, The Hague, 2000. Dostopno na: <https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/hq/publications/professional-report/62.pdf>

Guidelines for Library Services to Persons with Dyslexia. Gyda Skat Nielsen, Birgitta Irvall. The Hague: IFLA Headquarters, 2001. Dostopno na: <https://archive.ifla.org/VII/s9/nd1/iflapr-70e.pdf>

Intellectual output 05: policy recommendations for the harmonization of the entry requirements and learning outcomes in information science in Europe Polone Vilar, Maje Žumer, Jana Pisanskog, Maje Krtalić i EINFOSE timova.

Strategy for the Rights of Persons with Disabilities 2021-2030. Dostopno na: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes>

System Usability Scale (SUS). Dostopno na: www.usability.gov/how-to-and-tools/methods/system-usability-scale.html

United Nations Principles for Older Persons, (16. 12. 1991.). ohchr.org. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/united-nations-principles-older-persons>

Web Accessibility Evaluation Tools List [citirano: 2023-01-10]. Dostopno na: <https://www.w3.org/WAI/ER/tools/?q=en-301-549-european-accessibility-standard>

Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.0. [citirano: 2022-12-29]. Dostopno na: <https://www.w3.org/TR/WCAG20/>

Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1. Dostopno na: <https://w3c.github.io/wcag/21/guidelines/>

Website Accessibility Conformance Evaluation Methodology (WCAG-EM) 1.0. Dostopno na: <https://www.w3.org/TR/WCAG-EM/>

Website Accessibility Conformance Evaluation Methodology (WCAG-EM) 1.0 Dostopno na: <https://www.w3.org/TR/WCAG-EM/>

Nacionalni zakonski in podzakonski predpisi ter drugi dokumenti:

Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91, z vsemi spremembami in dopolnitvami). Dostopno na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=USTA1>

Splošna deklaracija človekovih pravic. Dostopno na: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZZ/Dokumenti/multilaterala/mednarodno-pravo/Splosna-deklaracija-clovekovih-pravic.pdf>

Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (uradno prečiščeno besedilo) (ZASP-UPB1). Dostopno na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO4148>

Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika (ZUSZJ). Dostopno na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO1713>

Gradbeni zakon (GZ-1). Dostopno na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO8244>

Zakon o izenačevanju možnosti invalidov (ZIMI). Dostopno na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO4342>

Zakon o knjižničarstvu (ZKnj-1). Dostopno na: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2001-01-4446/zakon-o-knjiznicarstvu-zknj-1?h=zakon%20o%20knji%C5%BEni%C4%8Darstvu>

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2). Dostopno na: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2012-01-3693/zakon-o-pokojninskem-in-invalidskem-zavarovanju-zpiz-2?h=zakon%20o%20pokojninskem>

Zakon o ratifikaciji Konvencije o pravicah invalidov in Izbirnega protokola h Konvenciji o pravicah invalidov (MKPI). Dostopno na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO5314>

Zakon o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1). Dostopno na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO3622>

Zakon o socialnem varstvu (ZSV). Dostopno na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO869>

Zakon o varstvu pred diskriminacijo (ZVarD). Dostopno na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO7273>

Zakon o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij (ZDSMA). PisRS - Pravno informacijski sistem. Dostopno na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?sop=2018-01-1351>

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe. Dostopno na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=PRAV12750>

Pravilnik o psih pomočnikih. Dostopno na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=PRAV12874>

[Pravilnik o univerzalni graditvi in uporabi objektov](#). Uradni list RS, št. 41/18 in 199/21. Dostopno na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=PRAV12693>

Akcijski načrt za digitalno izobraževanje (2021–2027)
<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/SDIG/JR-NOO-usposabljanja-303-35/2022/Akcijski-nacrt-digitalnega-izobrazevanja-2021-2027.pdf>

Akcijski program za invalide 2022–2030
<https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/akcijski-program-za-invalid/>

Nacionalna strategija za razvoj bralne pismenosti 2019–2030
https://www.zrss.si/wp-content/uploads/2023/02/strategija_bralna_pismenost.pdf.

Sendi, R., Bizjak, I., Goršič, N., Kerbler, B. K., Mujkić, S., & Tominc, B. (2015). *Priročnik o dostopnosti objektov v javni rabi* (1. natis, str. 56). Urbanistični inštitut Republike Slovenije. Dostopno na: <https://www.uirs.si/pub/dostopnost-prirocniks.pdf>

Smernice za lažje berljivo gradivo in Smernice za knjižnične programe opismenjevanja, dostopno na: <https://archive.ifla.org/VII/s9/nd1/iflapr-54-sl.pdf>

Uredba o osnovnih storitvah knjižnic. Dostopno na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=URED2851>

Ostali viri in literatura:

Bolt, N. in Velji, A. (2021). Serving people with special needs during COVID-19: stories from around the world. *International Leads*, 35(2), 1–3.

Človekove pravice, participacija in dobro počutje starejših v dobi digitalizacije. (2020). Svet Evropske unije. <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11717-2020-REV-2/sl/pdf>

Definition and selection of competences (DeSeCo): theoretical and conceptual foundations: strategy paper. (2002). Organisation for Economic Cooperation and Development. <https://www.voced.edu.au/content/ngv%3A9408>

IFLA Trend report: An ageing population in the developed world. (2013). <https://trends.ifla.org/literature-review/an-ageing-population-in-the-developed-world>

Etični kodeks slovenskih knjižničarjev. (1995). *Knjižničarske novice*, 5(12), 31–32.

Gerontologija. (b. d.). Inštitut Antona Trstenjaka. <http://www.inst-antonatrstenjaka.si/gerontologija/projekti/9.html>

Javornik, M. (2015). Storitve splošnih knjižnic za starostnike v Koroški regiji. Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta. <https://repozitorij.uni-lj.si/IzpisGradiva.php?lang=slv&id=80272>

Kare, A. (2018). Podpora splošne knjižnice pri soočanju z demenco: stanje v slovenskih splošnih knjižnicah. *Knjižnica*, 62(4), 55–85.

Lujčić, D. (2002). Kako do bralcev, ki sami ne morejo do knjižnice? *Knjižnica*, 46(4), 305–315.

Manifest o splošnih knjižnicah. (1994). *Knjižničarske novice*, 4(3), Priloga.

Marrelli, A. F. (2001). Introduction to competency modeling. American Express.

Novljan, S. (1998). Knjižnice za splošno dostopnost kulturnih dobrin. *Knjižnica*, 42(1), 23–44.

Omrežje e-seniorji 55+. (2019). e-Region. <http://eregion.eu/eseniors-55-rose-valley-ljubljana-network/>

Access and opportunity for all: How libraries contribute to the United Nations 2030 Agenda. Dostopno na:

<https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/hq/topics/libraries-development/documents/access-and-opportunity-for-all.pdf>

Rebolj, A. Zadovoljevanje potreb uporabnikov seniorjev v splošnih knjižnicah: pisna naloga za bibliotekarski izpit, (31. 1. 2022.). dlib.si. URL:

<http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-NTQRR3QY> (29. 8. 2023.)

Raziskava med člani, uporabniki in neuporabniki slovenskih splošnih knjižnic. (2020).

Združenje splošnih knjižnic. https://www.knjiznice.si/wp-content/uploads/2020/06/ZSK_javnomnenjska_raziskava_Ninamedija_2020.pdf

Resman, S. (2008). Knjižnica in uporabniki v tretjem življenjskem obdobju. Kakovostna starost: časopis za socialno gerontologijo in gerontagogiko, 11(4), 80–82.

Resman, S. (2016). Smernice za oblikovanje storitev za starejše. Mestna knjižnica Ljubljana. https://www.mklj.si/wp-content/uploads/2021/06/Smernice_za_starejse.pdf

Resman, S. in Šinko S. (2013). Model stalnega strokovnega izpopolnjevanja zaposlenih v MKL. Mestna knjižnica Ljubljana. https://www.mklj.si/wp-content/uploads/2021/04/Model_stalnega_strokovnega_izpopolnjevanja_zaposlenih_v_MKL.pdf

Statistični urad Republike Slovenije. (2021). Število in sestava prebivalstva.

<https://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/17/104>

Vilar, P. (2021). Posebne uporabniške skupine ter uporabniki s posebnimi potrebami [Študijsko gradivo]. Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Vilar, P., Vodeb, G. in Bon, M. (2017). Proaktivna splošna knjižnica: slovenske splošne knjižnice, bralna pismenost in bralna kultura. V T. Bešter in D. Vovk (ur.), Povezovanje, sodelovanje, skupnosti: ustvarimo državo bralcev: zbornik referatov (str. 174–217). Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.

Vilar, P., Žumer, M., Pisanski, J. in Krtalić, M. (b. d.). Intellectual output 05: policy recommendations for the harmonization of the entry requirements and learning outcomes in information science in Europe.

https://einfose.ffos.hr/documents/EINFOSE_IO5_Policy_Recommendations.pdf

Weinert, F. E. (1999). Concepts of competence. Max Planck Institute for Psychological Research.

<http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.111.1152&rep=rep1&type=pdf>

Your Europe. (2021). Pokojnina v tujini.

https://europa.eu/youreurope/citizens/work/retire-abroad/state-pensions-abroad/index_sl.htm

Zabukovec, V. (2012). Ključne kompetence za uspešno delo knjižničarja. Kako jih razvijati? [Predstavitev PPT]. http://www.zbds-zveza.si/sites/default/files/dokumenti/2012/zabukovec_2012.pdf

Zadravec, E. (2020). Storitve za starejše v splošnih knjižnicah. Univerza v Ljubljana, Filozofska fakulteta. <https://repozitorij.uni-lj.si/IzpisGradiva.php?lang=slv&id=119951>

Zelena knjiga o staranju: Spodbujanje solidarnosti in odgovornosti med generacijami. (2021). Evropska komisija. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0050&from=SL>

Strategija razvoja splošnih knjižnic 2022–2027. Grosuplje: Združenje splošnih knjižnic, 2022.

Strateški načrt Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto za obdobje 2022–2026, (20. 12. 2021.). kmj.si. URL: https://www.nm.sik.si/media/pdf/knjiznica/2022/strategija_KMJ_verzija_tisk_jan22pop.pdf (29. 8. 2023.)

Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice: (za obdobje 2018–2028), (15. 3. 2018.). knjiznice.si. URL: https://www.knjiznice.si/wp-content/uploads/2020/06/Strokovna_priporocila_standardi_Spl_Knjiz_2018-2028.pdf (29. 8. 2023.)

Strokovna izhodišča za vzpostavitev kompetenčnih centrov (1. 12. 2020.). knjiznice.si. URL: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/DEDISCINA/NSKD/Drugi-dokumenti-in-gradiva/STROKOVNA-IZHODISCA-ZA-VZPOSTAVITEV-KOMPETENCNIH-CENTROV.pdf> (29. 8. 2023.)